

NAČRT ŠOLSKIH POTI

OŠ Matije Valjavca Preddvor

Šolska ulica 9

4205 Preddvor

šolsko leto 2019/2020

1. UVOD

Osnovni namen načrta šolskih poti je prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje ter povečati varnost v prometu, poudariti probleme na sami poti, promovirati zdrav in varen način mobilnosti.

Za učinkovit sistem zagotavljanja večje varnosti na šolskih poteh je namreč nujno sodelovanje pristojnih institucij – **osnovnih šol**, ki oblikujejo načrte šolskih poti in jih komunicirajo z učenci in starši, **lokalnih skupnosti**, ki upravljajo s cestno infrastrukturo ter **lokalnih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu**, ki povezujejo vse pristojne lokalne deležnike področja varnosti v cestnem prometu in so zakonsko pristojni za presojo ogroženosti varnosti učenca na poti v šolo. Pri tem ima posebno vlogo tudi **policija**, saj lahko preko svojih nadzorstvenih in preventivno-vzgojnih nalog bistveno pripomore k večji varnosti na šolskih poteh.

Aktualna zakonodaja na področju šolskih poti

- Resolucija Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa 2013-2022 in Obdobni načrt za obdobje 2015-2016 (področje šolskih poti - varnost otrok in začetek šolskega leta ter ukrepi za večjo varnost cestnega prometa v letih 2015 in 2016);
- Zakon o osnovni šoli (ZOsn-UPB3): 56. člen (brezplačni prevoz), 60. d člen (vzgojni načrt šole) in 60. e člen (pravila šolskega reda);
- Zakon o cestah (ZCes-1): 22., 77. in 100. člen (prometna ureditev na občinskih cestah, ukrepi umirjanja prometa za varnost otrok);
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah 8znak šolska pot postavljen skladno z načrtom šolskih poti, opredeljena tudi ostala področna prometna signalizacija in prometna oprema za območja šol);
- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) 3. člen (skupina otrok), 7. člen (odgovornost staršev), 87. člen (varstvo otrok, spremstvo skupin, varovanje na prehodih), 88. člen (prevoz oseb), 90. člen (prevoz skupine otrok, spremljevalec _ opredeljen tudi s Pravilnikom o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok) in 91. člen (vstopanje in izstopanje potnikov, ravnanje voznikov);
- Zakon o motornih vozilih (ZMV, Uradni list RS, št. 106/2010, z vsemi spremembami): 45. člen (vozila za prevoz skupin otrok, tehnične zahteve za vozila predpiše minister – Pravilnik o delih in opremi vozil med drugim opredeljuje pogoje za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok);
- Zakon o voznikih (ZVoz, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 49. člen (pogoji za vožnjo koles) in 85. člen (odgovornost staršev);
- Tehnične specifikacije in tehnične smernice za javne ceste.

2. SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI IN DOLOČITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola Matije Valjavca Preddvor, Šolska ulica 9, 4205 Preddvor, vključuje:

- matično šolo Osnovna šola Matije Valjavca Preddvor,
- podružnico Kokra,
- podružnico Jezersko,
- vrtec Storžek – Preddvor,
- vrtec Čriček – Zgornja Bela,
- vrtec Palček – Jezersko.

Na matični šoli OŠ Matije Valjavca Preddvor poteka pouk od 1. - 9. razreda, na podružnicah od 1. - 5. razreda.

Matična šola v Preddvoru prevzema odgovornost za učence v celotnem poslopju tistih prostorov, ki so namenjeni pouku in spremljajočim dejavnostim. Izven poslopja MŠ je to ograjen prostor športnih igrišč na severu poslopja, na vzhodu do pločnika ob cesti, ki pelje v naselje Mače, na jugu med poslopjem šole in vrtcem. Med odmori se učenci ne zadržujejo na zahodni in južni strani poslopja.

Podružnica Kokra prevzema odgovornost za učence v celotnem poslopju tistih prostorov, ki so namenjeni pouku in spremljajočim dejavnostim. Izven poslopja je ograjen prostor z igrali ob poslopju podružnične šole.

Podružnica Jezersko prevzema odgovornost za učence v celotnem poslopju tistih prostorov, ki so namenjeni pouku in spremljajočim dejavnostim. Izven poslopja je to ograjen prostor z igrali.

Šolski okoliš matične šole v Preddvoru obsega Bašelj, Zgornjo, Srednjo in Spodnjo Belo, Breg ob Kokri, Hraše, Potoče, Hrib, Preddvor, Mače, Novo vas, Tupaliče, Možjanco in podružnični šoli Jezersko in Kokra.

Šolski okoliš podružnične šole Kokra obsega naselje Kokra.

Šolski okoliš podružnične šole Jezersko obsega naselje Zg. Jezersko in Sp. Jezersko.

3. OPREDELITEV OSREDNJIH CILJEV IN NAMEN NAČRTA

Osnovni namen načrta je prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje ter povečati varnost v prometu, poudariti probleme na sami poti, promovirati zdrav in varen način mobilnosti.

Pri tem so temeljni cilji smernic za izdelavo načrtov:

- povečanje varnosti in zaščita ranljivejših udeležencev v cestnem prometu (šolarji - predvsem v vlogi pešcev in kolesarjev);
- nič mrtvih in hudo telesno poškodovanih otrok na šolskih poteh;
- povečanje učinkovitosti načrtov šolskih poti;
- povečanje izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnejših šolskih poti;
- uporabnost načrtov za vse deležnike zagotavljanja prometne varnosti v obravnavanem šolskem okolišu;
- uporabnost načrtov, tako za šolo in šolarje, kot tudi za starše in lokalno skupnost;
- varnejša cestna infrastruktura in odprava nevarnih mest na šolskih poteh.

4. ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI

Otroci so v prometu izpostavljeni številnim nevarnostnim in tveganjem. Naša naloga je torej strmeti k rešitvam, ki bodo ta tveganja čim bolj zmanjšala. Skrb za varnost otrok v cestnem prometu mora biti stalna naloga pristojnih institucij in tudi vseh deležnikov zagotavljanja varnosti v cestnem prometu.

Učinkoviti načrti šolskih poti so običajno dosegljivi za širšo javnost in so prvenstveno namenjeni šolarjem in njihovim staršem. Izdelan načrt šolskih poti se običajno objavi na spletnih straneh šole, obesi v šoli na vidno mesto, da je dosegljiv učencem, staršem in drugi zainteresirani javnosti.

5. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Ključni preventivni napotki za pravilno ravnanje šolarja v cestnem prometu (sestavni del načrta šolskih poti):

- Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov otrok, in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci opazujejo naše ravnanje in ga skušajo posnemati, zato je vloga staršev pri vzgoji otroka za pravilno ravnanje v cestnem prometu izrednega pomena.
- Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

Šolar – pešec

- Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.
- Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).
- Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce, mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

Šolar – kolesar

- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.
- Šolar - kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Načrti šolskih poti prednostno obravnavajo šolske poti za pešce. Zelo priporočljivo je, da načrti opredelijo tudi varnejše kolesarske poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh, kjer imajo prednost pešci (npr. okolica šole, območja za pešce, območja umirjenega prometa).
- V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.
- Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).
- Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.
- Šolar - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.
- Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.
- Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.
- Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).
- Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

Šolar – potnik oz. vozač

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

- Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.
- Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

Učenci, ki se vozijo s šolskim avtobusom, morajo upoštevati pravila obnašanja na avtobusu in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa. Kratka in jasna pravila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, oblikuje osnovna šola ter o tem seznaniti starše in šolarje.

Napotila za učence, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem (kot osnutek za pravila obnašanja na šolskem avtobusu in pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa):

- Skupaj s starši je potrebno izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča ter razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).
- Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču. Vedno počakajo, da se vozilo ustavi, nato varno in organizirano vstopijo vanj. Enako tudi po izstopu, stran od vozila, na varni površini počakajo, da le-to odpelje. Nato nadaljujejo svojo pot proti domu.
- Šolarji morajo na šolskem avtobusu ali kombiju upoštevati voznikova navodila.
- Šolarji morajo biti med vožnjo v šolskem avtobusu ali kombiju pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi in obrnjeni v smeri vožnje.
- Šolarji med vožnjo ne motijo voznika, se ne prerivajo in ne kričijo.

Sestavni del načrtov šolskih poti so tudi vozni redi organiziranega šolskega prevoza za posamezno šolsko leto.

Urnik prevozov šolskih avtobusov iz smeri Bašlja, Bele

Postajališče	odhodi V ŠOLO		odhodi IZ ŠOLE			
Zgornja Bela	7:13	8:05	12:15	13:05	13:55	14:55
Bašelj	7:10	8:02				
Bašelj Vaškar	-	7:58	-	-	13:55	-
Srednja Bela	7:07	7:44	12:15	13:05	13:55	14:55
Spodnja Bela	7:05	7:42				
Srednja Bela Kračman	-	7:35	12:15	13:05	-	-
Hraše	-	7:40	-	-	13:55	-

Urniki prevozov šolskih avtobusov iz smeri Jezerskega, Tupalič, Hriba in Potoč

Postajališče	odhodi V ŠOLO		odhodi IZ ŠOLE			
Hrib	7:13	8:08	12:15	13:05	13:55	-
Potoče - dom upokojencev	7:11	8:05				
Jezersko Štular	6:30	7:40	12:15	13:05	13:55	14:53
Kokra Povšnar	6:48	7:58				
Tupaliče	7:05	7:56	12:15	13:05	13:55	14:56

Podružnična šola Kokra

Postajališče	odhodi V ŠOLO		odhodi IZ ŠOLE			
Polana	7:14	<u>7:55</u>	12:05	13:40	14:20	14:50
Kokra Celar	-	<u>8:05</u>	12:26	13:16	14:06	15:06

Legenda:

- podčrtana odhoda izvajamo s kombijem

Podružnična šola Jezersko

Postajališče	odhodi V ŠOLO		odhodi IZ ŠOLE			
Kanonir	-	7:28	11:45	13:20	14:00	14:30
Štular	-	7:40	12:46	13:36	14:26	15:66

6. GRAFIČNI PRIKAZ ŠOLSKIH POTI IN ZEMLJEVIDA ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Načrt šolskih poti je dostopen na povezavah:

Preddvor:

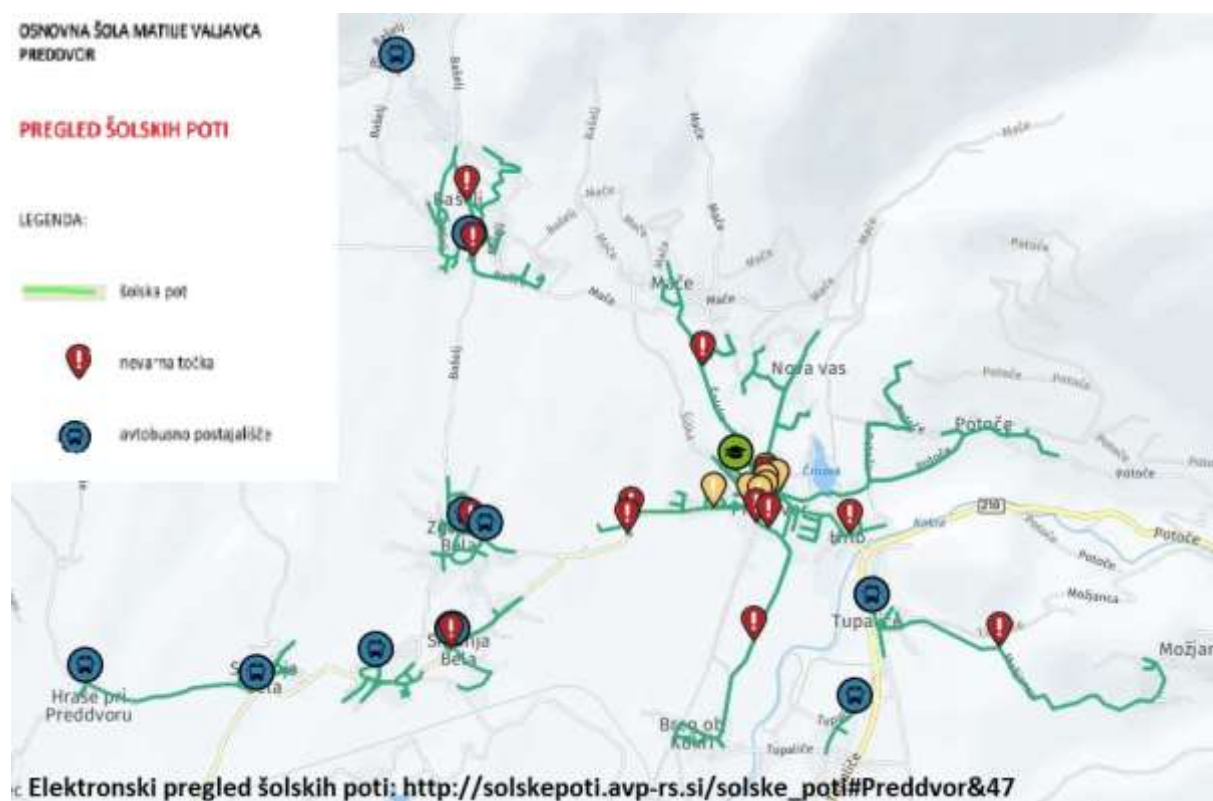
http://solskepoti.avp-rs.si/solske_poti#Preddvor&47

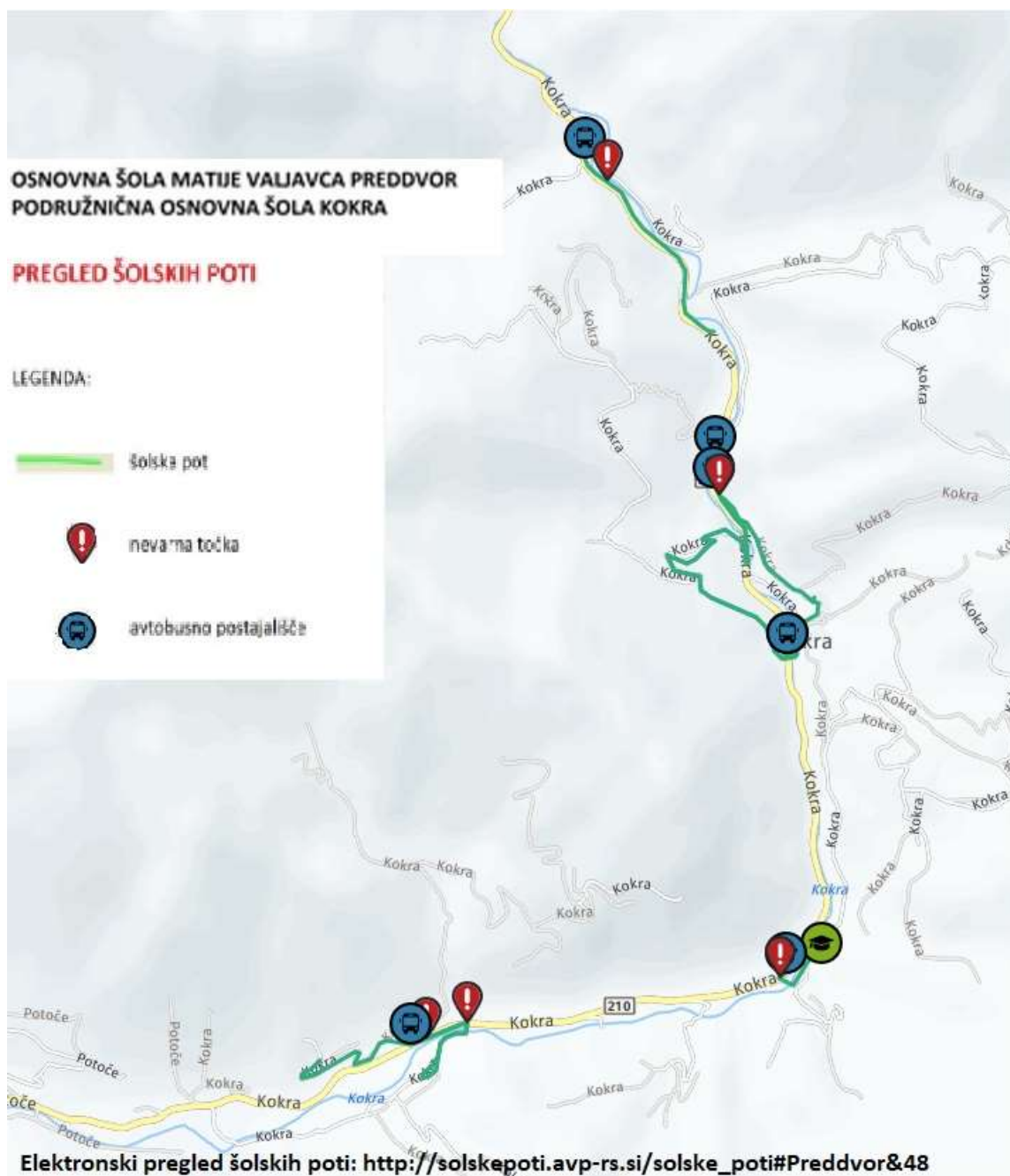
Kokra:

http://solskepoti.avp-rs.si/solske_poti#Preddvor&48

Jezersko:

http://solskepoti.avp-rs.si/solske_poti#Jezersko&49

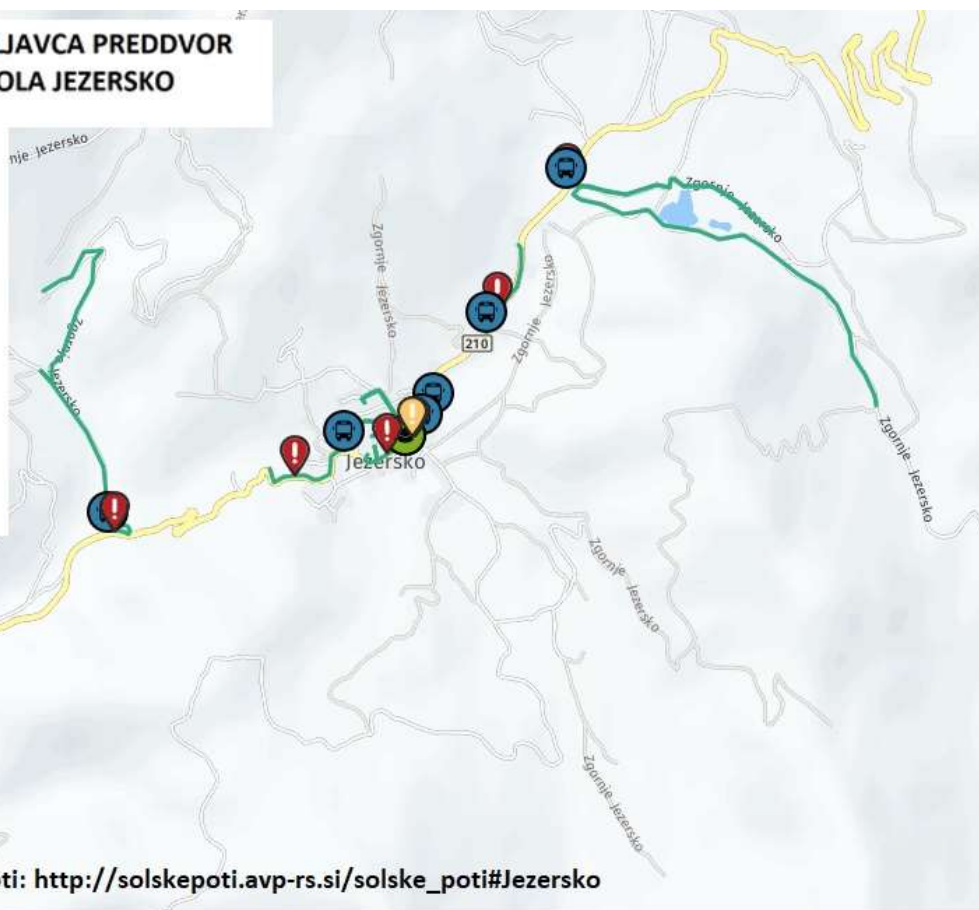

OSNOVNA ŠOLA MATIJE VALJAVCA PREDDVOR PODRUŽNIČNA OSNOVNA ŠOLA JEZERSKO

PREGLED ŠOLSKIH POTI

LEGENDA:

- šolska pot
- nevarna točka
- avtobusno postajališče

Elektronski pregled šolskih poti: http://solskepoti.avp-rs.si/solske_poti#Jezersko

POSTAJALIŠČE

- © če je temno, na poti do postaje uporabim kresničko ali odsevni trak učenci
- © L in 2. razreda smo obvezno opremljeni z rumeno rutico vozilo čakam na
- © postaji ali mestu, kjer vozilo ustavlja (pet minut pred prihodom) vozilo čakam na ustrezni oddaljenosti od roba cestišča (vsaj tri korake od roba vozišča)

VSTOP

- © počakam, da se vozilo ustavi, odpre vrata in mi voznik dovoli vstop ne
- © pozabim na pozdrav voznika
- © če nas na vozilo čaka več, naredimo kolono in brez prerivanja posamezno vstopamo v vozilo

SEDEŽ
VARNOSTNI PAS

- © v vozilu poiščem prost sedež in se pripnem z varnostnim pasom
- © na enem sedežu sedi le en potnik
- © med vožnjo ves čas sedim
- © med vožnjo ne vstajam in ne hodim po vozilu
- © med vožnjo sem obrnjen v smer vožnje
- © presedanje med vožnjo ni dovoljeno

ČISTOČA
OBNAŠANJE

- © v vozilu ne jem in ne pijem
- © sem ekofraier in v vozilu ne puščam smeti v vozilu ne uničujem opreme namenoma ali iz malomarnosti če povzročim škodo, sem dolžen povrniti stroške
- © v vozilu se kulturno obnašam (ne vpij em. ne zadržuj emprostega sedeža, se ne prerivam, se ne prepiram, se ne preteepam...)

VOZNIK
SOPOTNIKI

- © med vožnjo ne motim voznika
- © do voznika, učencev in spremljevalcev sem prijazen in vljuden posebej sem pozoren na mlajše učence - če je potrebno, jim pomagam

IZSTOP

- © počakam, da se vozilo ustavi in si odpnem varnostni pas
- © izstopim pri zadnjih oz. srednjih vratih
- © po izstopu počakam, da vozilo odpelje in šele nato nadaljujem pot če moram na poti domov prečkati cesto, se pred tem prepričam, da je cesta prosta m io varno prečkam na prehodu za pešce

NAVODIL A&
OBAEŠČANJE

- © upoštevam dodatna voznikova navodila ali navodila spremljevalcev v kolikor bom kršil pravila, bo voznik o tem obvestil šolo, šola pa starše
- © morebitne težave šola rešuje v sodelovanju s prevoznikom, starši in učencem
- ©

Pri pripravi so sodelovali:

- Petra Lesjak, pomočnica ravnateljice
- Jeli Cuderman, MŠ Preddvor
- Katarina Prelog Čerič, PŠ Kokra
- Mija Kuhar, PŠ Jezersko
- člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Preddvor
- Srečko Deželak, SGB (izdelava digitaliziranih načrtov varnih šolskih poti v Sloveniji)

ravnatelj:
Bogdan Sušnik